

ÇALIŞMA PSİKOLOJİSİNİN KAPSAMI

Çalışmanın Anlamı

- Çalışma sözcüğünün diğer dillerdeki anlamlarına bakalım:
  - Travail: (Fransızca) Latince “tripaliun” sözcüğünden gelir. Bir işkence aletinin adıdır.
  - Labour / Labor: (İngilizce) Yunanca kökenlidir. Zahmet, yorgunluk anlamına gelir. İngilizcede hala doğum sancısı, ya da sancı anlamında kullanılır.
- Görüldüğü üzere Batı dillerinde çalışma sözcüğü olumsuz çağrışımlar içermektedir.

Çalışmanın Anlamı

- Birey bakımından çalışma, aslında pek çok anlama gelir:
- Ekonomik gelir kaynağıdır.
- Statü sağlar.
- Kimlik ve aidiyet sağlar.
- Bireyin belli bir düzen içinde yaşamasını sağlar.
- Bireyin sosyal yeteneklerinin gelişimine katkı sağlar
- Bireylerin başarılı ve bağımsız hissetmesini sağlar.
- Çalışmak sosyal bir görevdir.

Çalışmanın Anlamı

- Tarihte çalışma düşüncesi üzerine görüşler sunan pek çok düşünür vardır. Genel olarak bu düşünürler, çalışmayı olumlayan ve olumlamayan düşünürler olarak iki grupta incelenebilir.

Çalışmayı Olumlayan Düşünürler

- Karl Marx: Marx'a göre çalışma, insanın metabolizması gereği doğal olarak gerçekleştirdiği aktivitedir. Çalışma ile insan kendini gerçekleştirir. Çalışma insana haz ve hoşnutluk vermelidir.
- Marx, emeğin metalaşmasına ve işçiyi sömüren kapitalist düzene karşı çıkmıştır.

Çalışmayı Olumlayan Düşünürler

- Adam Smith: çalışmayı gelişmenin olmazsa olmazı olarak görür.
- İşbölümü olmalı ve her konuda uzmanlaşma ile işçiler daha üretken hale gelmelidir.

Çalışmayı Olumlayan Düşünürler

- Hannah Arendt: çalışmayı toplumdaki en önemli kurum olarak görür. İnsanın çalışması hayatın kendisidir.
- S. Freud: benliği baskı altında tutan ruhsal enerjinin dışa vurulmasında çalışma bir araç gibidir. Freud'a göre çalışma içgüdüğü yoktur.

Çalışmayı Olumsuzlayan Düşünürler

- Paul Lafargue çalışmayı insanlık dışı görür, çalışmayı reddeden. Tembellik hakkını savunur. İşçilere 3 saatten fazla çalışmamalarını ve kalan zamanlarında tembellik ederek vakitlerini geçirmelerini öneriyor.
- Bertrand Russell ise mutluluğa giden yolun çalışmanın örgütlü bir düzen içinde azaltılmasından geçtiğini ifade eder. Russell ise çalışma saatlerinin dört saate indirilmesini önerir.

Çalışmayı Olumsuzlayan Düşünürler

- Hegel çalışmanın güdülerin dolaysız tatmininin ertelenmesini gerektirdiğini, herim enerjilerini, doğanın ben'e kabul ettirdiği yasalar altında, üstünde çalışılan isme aktarıldığını ifade eder.
- Erich Fromm: günümüz çalışma düzenine karşıdır. İş sahiplerinin işçileri tıpkı bir makineyi “kullanır” gibi kullandıklarını söyler.

Günümüzde Çalışma

- Gün içinde çalışma saatleri ile boş zaman arasında kalan süre giderek daralmakta, dinlenmek için yeterince vaktin kalmaması pek çok çalışanın temel şikayeti.
- Teknoloji nedeniyle, işyeri-ev ayrımı silikleşmektedir. Dolayısıyla çalışanlar evlerinde çalışma, işlerinde ise haz aldıkları diğer aktiviteleri gerçekleştirme eğilimindedir.
- Çalışma, yaşamın temel eksenine dönüşmüştür. Yaşamın diğer alanlarını da kapsamına almaktadır.
- Yoğun çalışmaya bağlı olarak bireysel psikolojik sıkıntılar artmaktadır. Sonu ölüme kadar gidebilmekte.
- Aile kurumu, çok çalışmanın en çok etkilendiği kurumdur.